

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/478/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414200690
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5414200690.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803 právne zastúpená spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X/X, o zaplatenie 219,75 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 17. apríla 2014 sp. zn. 8C/15/2014-73, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým žiadal zaviazat' odporcu na zaplatenie sumy 219,75 € spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.3.2010 do 20.7.2010 vo výške 3,25 € a ročným úrokom z omeškania 9 % zo sumy 219,75 € od 21.7.2010 do zaplatenia. Vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzatvoril dňa 19.8.2005 s odporcom Zmluvu č. 322915238 (ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky, ďalej len „VOP“), na základe ktorej ako veriteľ poskytol odporcovi ako dlžníkovi úver vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 €). V zmysle článku I. zmluvy sa odporca zaviazal splácať poskytnutý úver s dohodnutými úrokmi (17,30% p.a.) formou pravidelných mesačných splátok vo výške 1.324,- Sk (43,95 €) vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc dňom 20.9.2005 a s konečnou splatnosťou 20.7.2010. Z výsluchu odporcu na pojednávaní mal preukázané, že tento prestal splácať splátky v roku 2009. Predmetom žalobného návrhu vo výške 219,75 € boli navrhovateľom uplatnené splátky úveru splatné od 20.3.2010 do 20.7.2010, t.j. celkovo 5 splátok po 43,95 €. Z výpisu úverového účtu zistil, že dňa 19.8.2005 odporca čerpal úver vo výške 50.000,- Sk a do súčasnej doby uhradil na úvere celkovo 1.920,52 €, pričom posledná úhrada bola evidovaná k 8.4.2009 vo výške 68,86 €. Odporca vo vyjadrení zo dňa 1.4.2014 vzniesol voči uplatnenej pohľadávke navrhovateľa námietku premlčania. Medzi účastníkmi (právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom) bola uzavretá úverová zmluva, ktorá je absolútnym obchodom v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka. V predmetnej veci však ide o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou úpravou, a to zákonom č.634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s úpravou uvedenou v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy) na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku s poukazom na ustanovenie § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka. V konaní si navrhovateľ uplatňoval nárok na zaplatenie 5 nesplatených mesačných splátok úveru splatných v mesiacoch marec až júl 2010. Splatnosť poslednej mesačnej splátky bola v zmluve upravená k 20.07.2010. Od 21.07.2010 bol odporca v omeškani už s úhradou

všetkých nezaplatených splátok vyplývajúcich z uzavretej zmluvy o úvere. Od uvedeného dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota upravená v § 101 OZ, ktorá uplynula k 21.7.2013. Navrhovateľ podal návrh na súd až dňa 20.2.2014. Na základe uvedeného dospel k záveru, že námietka premlčania bola odporcom vznesená dôvodne. Na predmetný spotrebiteľský vzťah je potrebné pri posudzovaní premlčania aplikovať Občiansky zákonník a nie úpravu uvedenú v Obchodnom zákonníku. Vyplýva to z ustanovenia § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a tento záver je v súlade aj s novou právnou úpravou, ktorá bola účinná od 13.6.2014, ktorou došlo k doplneniu Občianskeho zákonníka v § 52 ods.2. Podľa tohto ustanovenia na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p. a úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže žiadne trovy si neuplatnil.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietol, že rozhodnutie okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci pri výklade podmienok premlčania nároku na zaplatenie žalovanej sumy. Pri posudzovaní námietky premlčania mal okresný súd vychádzať z ustanovení § 387 ods.1, § 392 ods.2 a § 397 Obchodného zákonníka, podľa ktorých je premlčacia doba 4 roky. Okresný súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp.zn. 2M Cdo 3/2011, rozhodnutie NS SR sp.zn. 6M Cdo 4/2012, ďalej na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trnave, ako aj výklad ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka k spotrebiteľským zmluvám od Prof. JUDr. Petra Vojčíka, CSc. Vzhľadom na účinnosť ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka od 13.6.2014, nemožno v žiadnom prípade vychádzať pri posúdení otázky premlčania z Občianskeho zákonníka, ale je potrebné vychádzať z ustanovení Obchodného zákonníka a teda zo štvorročnej premlčacej doby. V tejto súvislosti poukazoval na prechodné a záverečné ustanovenia § 879p Občianskeho zákonníka. Žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a jeho žalobnému návrhu vyhovieť.

Odporca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal rozsudok okresného súdu ako správny potvrdiť. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ návrhom na začatie konania si voči nemu ako spotrebiteľovi uplatňuje nárok na základe prvotného právneho titulu, ktorým je zmluva o spotrebiteľskom úvere. Bez ohľadu na to, či právny predchodca navrhovateľa uzatváral zmluvu podľa ustanovenia Obchodného zákonníka, predmetná zmluva je jednoznačne charakterizovaná ako spotrebiteľská v zmysle Smernice rady 93/13/EHS, § 23 a) zákona č. 634/1992 Zb. a § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, účinného od 1.1.2008. Teória absolútneho obchodu pri posudzovaní úverových vzťahov musí ustúpiť špeciálnej záväznej spotrebiteľskej právnej úprave, ktorá má svoj základ v Smernici rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Dogmatickú teóriu absolútneho obchodu v kontexte kogentnej a špeciálnej spotrebiteľskej úpravy za dnešného stavu spoločenského vývoja považuje za prekonanú. Použitím Obchodného zákonníka ako podpornej právnej úpravy pri spotrebiteľských vzťahoch je jednoznačne pre spotrebiteľa znevýhodňujúce a naopak dodávateľa dostala do ešte výhodnejšieho postavenia. Zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis. Uvedený stav má za následok, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z. z., použije sa na ich riešenie príslušné ustanovenie Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecného ustanovenia o premlčaní podľa prvej časti VIII. hlavy Občianskeho zákonníka. Uvedené vyplýva aj zo znenia § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa nemôžu odchýliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Platná právna úprava na území Slovenskej republiky (§ 2 písm. a) zákona 258/2001 Z. z. účinného do 10.6.2010 a § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 účinného od 11.6.2010), ktorá má svoj základ v predpisoch EU používa výlučne termín spotrebiteľský úver, pod ktorý spadá dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby, alebo v inej právnej forme, resp. obdobnej finančnej pomoci. Každá zmluva o spotrebiteľskom úvere bez ohľadu na formu spotrebiteľského úveru sa vždy spravuje špeciálnymi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a podporne Občianskym zákonníkom.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p., ktorý podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako správny potvrdil.

Okresný súd vo veci riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého správne návrh navrhovateľa zamietol, keď na základe vznesenej námietky premlčania odporcom považoval nárok navrhovateľa za premlčaný na základe podmienok uvedených v § 100 ods.1, § 101 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd sa plne stotožňuje s vyhodnotením skutkových okolností okresným súdom, ako aj následným právnym posúdením veci - premlčania práva podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, na ktoré v dôvodoch rozsudku krajský súd odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Uzavretý zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) a odporcom, na základe uzatvorenej zmluvy z 19.8.2005 č. 322915238, na základe ktorej bol odporcovi právnym predchodcom navrhovateľa poskytnutý úver vo výške 50.000,- Sk, je potrebné posudzovať v zmysle § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka ako spotrebiteľský vzťah (viď aj prechodné a záverečné ustanovenia k zákonu č. 568/2007 Z. z. - § 879j), ako aj v kontexte zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení neskorších predpisov. Aj keď ustanovenie § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka výslovne uvádza, že právne vzťahy z absolútnych obchodov sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu a účastníkov, prostredníctvom ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka došlo k rozdeleniu obchodno-právnych vzťahov aj na ďalšiu kategóriu, ktorú predstavujú vzťahy medzi podnikateľom (ako dodávateľom) a spotrebiteľom.

Všeobecná premlčacia doba pre obchodno-právne vzťahy je podľa ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka štvorročná, pričom v občiansko-právnych vzťahoch v zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí za tri roky odo dňa, keď sa mohlo vykonať po prvý raz. Z uvedeného je zrejmé, že postavenie dlžníka v obchodno-právnych vzťahoch je podstatne nevýhodnejšie, pretože musí čeliť dlhšiemu obdobiu neistoty, v ktorom môže veriteľ súdne uplatniť svoj nárok bez rizika úspešného vznesenia námietky premlčania.

Slovenská súdna prax v súčasnej dobe zastáva názor, že právna úprava chrániaca spotrebiteľa odôvodňuje aplikáciu ustanovenia (v duálnom režime, tak podľa Obchodného ako aj Občianskeho zákonníka), ktoré by mohlo byť pre spotrebiteľa (v určitej konkrétnej situácii) výhodnejšie. Aplikáciu občiansko-právnej premlčacej doby v absolútnych obchodno-právnych zmluvách majúcich spotrebiteľský charakter odobrila aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý rozhodoval o sťažnosti podnikateľa poskytujúceho stavebné úvery (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19.6.2013, vydané pod sp. zn. I. ÚS 402/2013). V uvedenom kontexte, ako správne konštatoval aj okresný súd vo svojich záveroch, zákonodarca reagoval novelizáciou ustanovenia § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka (posledná veta), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy sa prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Na základe uvedených skutočností krajský súd zhodne so záverom okresného súdu dospel k záveru, že nárok navrhovateľa (po vznesenej námietke) je dôvodné považovať za premlčaný v zmysle ustanovenia § 100 ods.1, § 101 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov, pokiaľ okresný súd na základe uvedeného právneho posúdenia veci návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol, krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako správny podľa § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. Vzhľadom k tomu, že odporca v zmysle podmienok uvedených v § 151 ods.1 O.s.p. si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, krajský súd mu náhradu odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.